

Natuurtoets voormalig pompstation DZH Langeveld

Definitief

In samenwerking met:
Duinwaterbedrijf Zuid-Holland

Grontmij Nederland bv
Waddinxveen, 23 juni 2008

Verantwoording

Titel : Natuurtoets voormalig pompstation DZH Langeveld
Subtitel :
Projectnummer : 246797
Referentienummer : K.Smith/20080623
Revisie : 2
Datum : 23 juni 2008

Auteur(s) : ir. K. Smith
E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl
Gecontroleerd door : ing. A.M. de Wit
Paraaf gecontroleerd : b/a
Goedgekeurd door : drs. G.A. Morel
Paraaf goedgekeurd : b/a
Contact : Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
midwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Het plangebied	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstige situatie	5
3	Wet- en regelgeving	6
3.1	Inleiding.....	6
3.2	Natuurbeschermingswet	6
3.3	Flora- en faunawet	6
3.4	Provinciaal beleid	7
4	Inventarisatie natuurgebieden.....	8
4.1	Inleiding.....	8
4.2	Natuurbeschermingswet	8
4.3	Provinciaal beleid	8
4.4	Conclusie	8
5	Inventarisatie flora en fauna.....	9
5.1	Inleiding.....	9
5.2	Resultaten flora	9
5.3	Resultaten fauna	9
5.3.1	Zoogdieren	9
5.3.2	Vogels	10
5.3.3	Reptielen, vissen en amfibieën	10
5.3.4	Ongewervelden	10
5.4	Conclusie	10
6	Effectentoetsing op wetgeving	11
6.1	Inleiding.....	11
6.2	Zoogdieren	11
6.3	Vogels	11
6.4	Reptielen, vissen en amfibieën	11
7	Ontheffing, mitigatie en compensatie	13
7.1	Inleiding.....	13
8	Literatuur	15

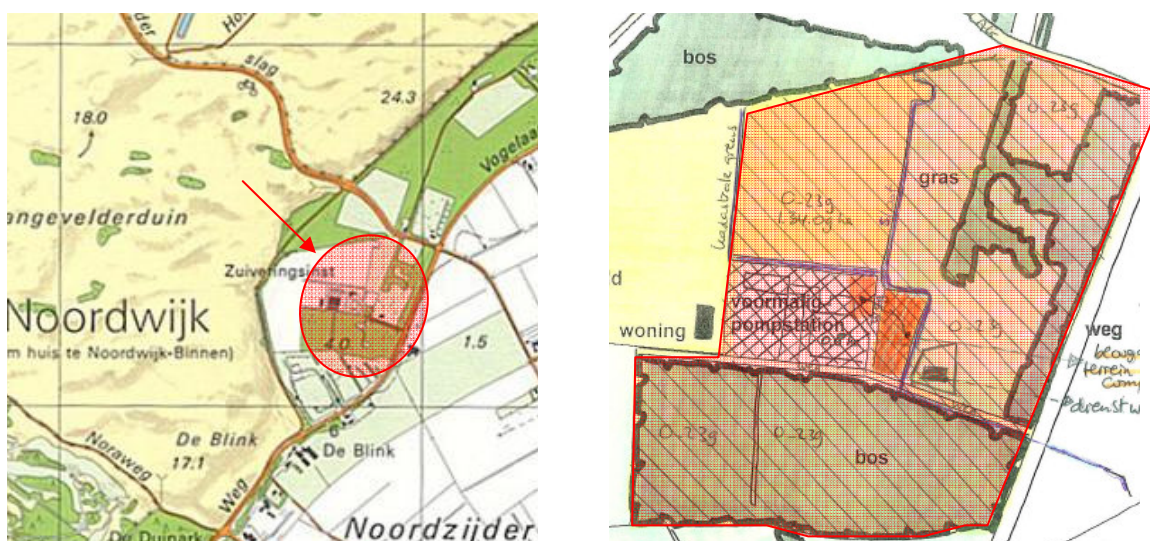
Bijlage 1: Resultaten natuurloket

Bijlage 2: Resultaten veldbezoek flora

1 Inleiding

Het voormalig pompstation Langeveld, gelegen in de gemeente Noordwijk, is al enige tijd niet meer in gebruik als pompstation en zuiveringsinstallatie. Het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (DZH), eigenaar van het pompstation, wil het voormalig pompstation en het omliggend terrein opnieuw inrichten.

Het plangebied ligt tegen het Langevelderslag en Kapelleboslaan aan (figuur 1). De totale oppervlakte van het voormalige waterwingebied en pompstation bedraagt circa 8,4 ha.

Figuur 1: ligging plangebied

DZH wil in het plangebied de aanwezige natuurwaarden verhogen en op het terrein van het voormalig pompstation natuur ontwikkelen en één woonvilla realiseren op een kavel van 0,2 ha. Om natuurontwikkeling te kunnen realiseren moet het terrein van het voormalig pompstation worden gesaneerd.

Het herinrichten van het pompstation tot natuurgebied en het bouwen van de woonvilla voldoen echter niet aan het vigerende bestemmingsplan. Het doorlopen van een artikel 19 lid 1 procedure van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) is noodzakelijk en een zogenaamde goede ruimtelijke onderbouwing (GRO) moet opgesteld worden. In dit kader is het uitvoeren van een quick-scan natuur verplicht.

In de voorliggende quick-scan worden de effecten tengevolge van de te treffen werkzaamheden aan de beschermingskaders van de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en het provinciaal natuurbeleid getoetst. Voor deze toetsing zijn gegevens opgevraagd bij diverse instanties, zoals het Natuurloket en de provincie Zuid-Holland. Tevens is informatie verkregen van vrijwilligersorganisaties.

2 Het plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied was tot 1995 in gebruik als waterwingebied. Binnen het plangebied bevindt zich het voormalig pompstation met een oppervlakte van ca. 0,8 ha. (figuur 1). Ten zuiden en ten oosten van het pompstation is reeds natuur aanwezig in de vorm van eikenhakhoutbosjes en grasland (figuur 1). Hier en daar staan waterputten (figuur 2).

Ten noorden van het pompstation ligt een voormalig bollenterrein, waarvan de oost-, west- en noordzijde worden begrensd door een sloot (figuur 3). Deze sloot valt in de zomer droog. Verder staan er nog twee voormalige dienstwoningen met bijbehorende grond met een oppervlak van circa 0,13 ha (figuur 1). Deze dienstwoningen zijn eigendom van de Woningstichting Noordwijk en vallen buiten het plangebied en vrijstellingsprocedure.

Figuur 2: waterput

Figuur 3: voormalig bollenveld

2.2 Toekomstige situatie

Voordat de gewenste natuurontwikkeling kan worden gerealiseerd is het noodzakelijk dat het pompstation wordt gesaneerd, wat inhoudt dat ook de aanwezige bebouwing wordt gesloopt. Om de natuurontwikkeling en de sanering te kunnen bekostigen wordt gebruik gemaakt van de ruimte voor ruimte regeling van de Provincie Zuid-Holland. In het kader van deze regeling is het mogelijk om ter compensatie van de sloop van niet-agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied één of meer compensatiewoningen te bouwen. Om deze reden wordt er één woonvilla gerealiseerd. Deze woonvilla is geprojecteerd ten oosten van het voormalig pompstation (zie figuur 1). De maximale footprint van de woning is 300 m² en de maximale oppervlakte van de kavel is ca 0,2 ha. Om extra versterking van het natuurgebied te voorkomen zijn buitenaccommodaties, zoals een zwembad, niet toegestaan. De ontsluiting van de woning vindt plaats via het pad vanaf de Kapelleboslaan.

Op het voormalig bollenveld wordt een poel gerealiseerd met een oppervlak van circa 0,6 ha (= circa de helft van het perceel). Tevens worden hier veldjes schrale duinvegetatie gerealiseerd. De beek die nu door het plangebied loopt, wordt verlegd en zal uiteindelijk via het terrein van het pompstation stromen. In de bestaande natuurgebieden worden enkele vervallen grondwaterwinputten verwijderd.

3 Wet- en regelgeving

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de wet- en regelgeving voor natuur, die van toepassing is op de geplande werkzaamheden, nader toegelicht.

3.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De huidige Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van Beschermde Natuurmonumenten en de Speciale Beschermingszones op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn. De natuurlijke kwaliteiten van een aantal robuuste systemen in Nederland worden momenteel door de EU-lidstaten vastgelegd in een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) dat in 2010 voltooid moet worden. Gebieden die in het kader van Natuurbeschermingswet zijn of worden aangewezen als Speciale Beschermingszone, vallen hieronder. Bij de bescherming van Natura2000-gebieden staan de instandhoudingsdoelstellingen van de Habitat- en Vogelrichtlijn centraal.

3.3 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, die onder andere de Vogelwet, Jachtwet en soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet vervangt. De wetgeving is gericht op de bescherming van individuele plant- en diersoorten op nationaal niveau. Vanaf 23 februari 2005 is de wet gewijzigd en zijn de beschermde soorten in drie categorieën verdeeld voor wat betreft de ontheffingsplicht:

Algemeen beschermde soorten (tabel 1 soorten)

Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer geldt een vrijstelling. Een ontheffing is niet noodzakelijk.

Overige soorten (tabel 2 soorten)

Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bestendig gebruik of bestendig beheer is vrijstelling mogelijk, mits de werkzaamheden volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Indien niet volgens een gedragscode wordt gewerkt, is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3 soorten)

Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling moet altijd een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld volgens de zware toets: de werkzaamheden tasten de duurzame instandhouding van de soort niet aan, er is geen alternatief en er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Voor vogels en werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud is vrijstelling mogelijk, mits gewerkt wordt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Zonder een gedragscode wordt de ontheffing voor opzettelijke verstoring van vogels beoordeeld volgens de lichte toets. De ontheffing voor het doden, verwonden, vangen en met het oog hierop opsporen, voor het vernielen en beschadigen van nesten, holen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen en voor het rapen, vernielen en beschadigen van eieren valt onder de zware toets.

Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving de zogenoemde 'zorgplicht' (artikel 2 van de Flora- en faunawet). De zorgplicht houdt in dat iedereen

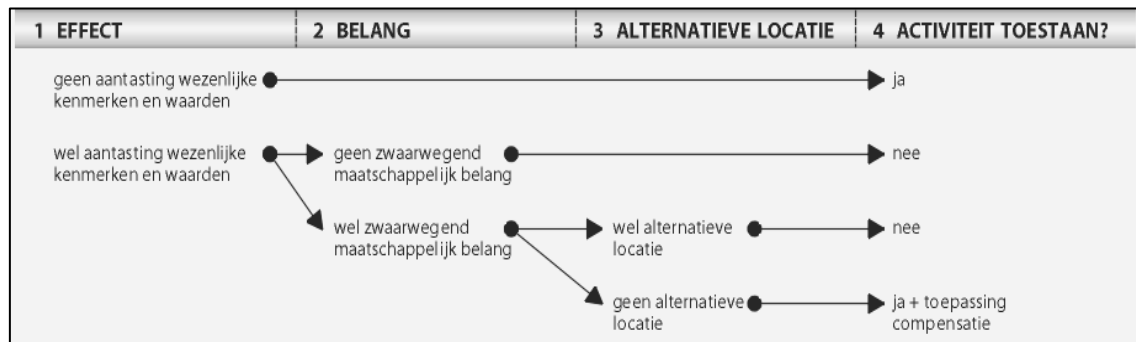
die weet of vermoedt dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen veroorzaakt voor flora- of faunasoorten, verplicht is dergelijk handelen zoveel mogelijk achterwege te laten dan wel die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

3.4 Provinciaal beleid

Het Structuurschema Groene Ruimte is vervangen door de Nota Ruimte. Deze Nota bepaalt het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van de Ecologische hoofdstructuur (EHS), de Randstad groenstructuur en het Groene Hart. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden en wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. Deze verbindingzones staan beschreven in het rapport Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (vastgesteld in 1997). Aantasting van PEHS gebieden is compensatieplichtig. Voor de provincie Zuid-Holland geldt tevens dat aantasting van leefgebieden of groeiplaatsen van Rode lijstsoorten gecompenseerd moet worden.

Het afwegingskader waaruit kan volgen dat compensatie nodig is gaat volgens het 'nee, tenzij principe' (figuur 4). Hoe de compensatie vervolgens vorm krijgt is uitgewerkt in het compensatiebeginsel.

Figuur 4: het "Nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel

4 Inventarisatie natuurgebieden

4.1 Inleiding

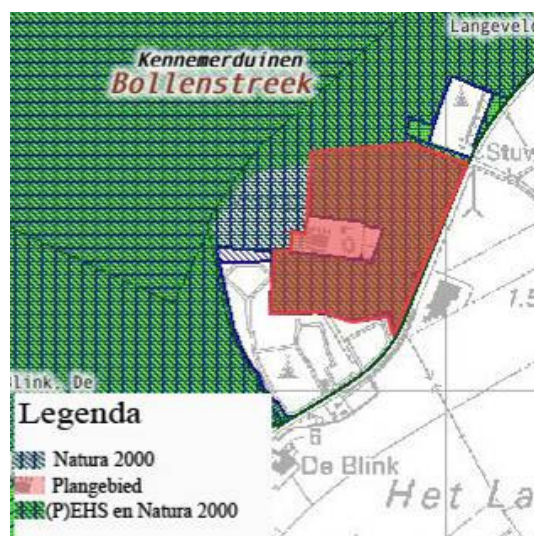
In dit hoofdstuk is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden beschreven. Het betreffen gebieden die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet en het provinciaal beleid.

De aanwezigheid van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet of het kader van het provinciaal beleid komt in het volgende hoofdstuk aan de orde.

4.2 Natuurbeschermingswet

Het gebied waarvoor een vrijstellingsprocedure wordt gevoerd ligt deels in het Natuurbeschermingswetgebied Kennemerland-Zuid (figuur 5). Het gaat daarbij om het voormalige bollenperceel aan de noordkant. Het voormalige pompstation en de beoogde woonkavel maken geen deel uit van het Natuurbeschermingsgebied. Een deel van dit natuurgebied behoort tot een Beschermd Natuurmonument en is aangemeld als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn vanwege de aanwezigheid van twee prioritaire habitattypen:

- Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (grijze duinen);
 - Atlantisch vastgelegde ontkalkte duinen.
- Momenteel wordt Kennemerland-Zuid aangewezen als habitatrichtlijngebied en Natura 2000 gebied, waarbij de status Beschermd Natuurmonument komt te vervallen (figuur 5).

Figuur 5: plangebied t.o.v. NB en PEHS gebieden

4.3 Provinciaal beleid

Dat deel van het plangebied dat is aangewezen als Natura 2000 gebied, behoort automatisch tot de PEHS. Nabij het plangebied liggen enkele terreinen die als zijnde PEHS gebied nog ontwikkeld moeten worden. Deze stukjes te realiseren natuur behoren (nog) niet tot de Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid. Onduidelijk is of deze gebieden uiteindelijk tot de Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid gaan behoren, aangezien de definitieve begrenzing nog niet vastligt.

Op circa 1,5 kilometer ten westen van het plangebied ligt de ecologische verbingszone Haarlemmertrekvaart. Deze ecologische verbinding, bestaande uit een aaneengesloten moerasverbinding voor kritische diersoorten, is reeds deels gerealiseerd. Doelsoorten zijn de hermelijn, waterspitsmuis, dwergspitsmuis en hermelijn.

4.4 Conclusie

- Het plangebied waarvoor een vrijstellingsprocedure wordt gevoerd, ligt deels in een Natuurbeschermingswetgebied.
- Een deel van het plangebied bevat een te realiseren PEHS gebied, waarvan nog niet bekend is of dit gebied ook tot de Natura 2000 gebied Kennemerduinen-Zuid zal behoren.

5 Inventarisatie flora en fauna

5.1 Inleiding

De inventarisatie van natuurwaarden heeft bestaan uit een bureaustudie. De natuurtoets richt zich in het bijzonder op soorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet en de Rode lijstsoorten die beschermd zijn in het kader van het provinciaal beleid. Dit zijn de soorten waarvoor mogelijk nadere procedures aan de orde zijn.

In eerste instantie zijn gegevens bij het Natuurloket opgevraagd van het kilometerhok 093-478, waarbinnen het plangebied valt (bijlage 1). Hieruit blijkt dat in het betreffende kilometerhokken beschermde vaatplanten, zoogdieren, broedvogels en reptielen. Daarnaast zijn er ook vaatplanten, mossen, paddenstoelen, zoogdieren, broedvogels en een reptiel, dagvlinder en sprinkhaan waargenomen van de Rode lijst. De volledigheid van deze gegevens varieert echter sterk per soortgroep. Daarnaast zijn er bij het Natuurloket geen gegevens beschikbaar van de soortgroepen watervogels, amfibieën, vissen en libellen.

Naast het Natuurloket is gebruik gemaakt van de kennis die aanwezig is bij de Grontmij medewerker de heer André de Wit, die betrokken is geweest bij het ontwikkelen van het natuurgebied Langeveld de 1e en 2e fase. De heer de Wit volgt in deze gebieden de ontwikkelingen van natuurwaarden. Tevens is contact gezocht met de vrijwilligers Jelle van Dijk (Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, Vogelwerkgroep) en Bart Noort (vleermuiswerkgroep Zuid-Holland), die voor het verkrijgen van informatie veldbezoeken gebracht hebben aan het plangebied in april, mei en juni 2008.

5.2 Resultaten flora

Uit het overzicht van het Natuurloket blijkt dat er in het kilometerhok 093-478 waarnemingen bekend zijn van drie beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet en (tabel 1 soorten) en negentien Rode lijstsoorten. Aangezien het kilometerhok ook deels het natuurgebied Langeveld bevat, is te verwachten dat de waarnemingen van beschermde soorten en Rode lijstsoorten in ieder geval daar hebben plaatsgevonden.

In april, mei en juni 2008 heeft Jelle van Dijk veldbezoeken gebracht aan het plangebied (bijlage 2). Tijdens dit veldbezoek zijn geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten aangetroffen. Gezien het type habitat dat in het plangebied aanwezig is, zijn deze ook niet te verwachten.

5.3 Resultaten fauna

5.3.1 Zoogdieren

In het betreffende kilometerhok zijn meerdere waarnemingen bekend van acht beschermde zoogdiersoorten in het kader van de Flora- en faunawet, waarvan er twee tot tabel 1 behoren en zes tot tabel 2 of 3. Tevens zijn er waarnemingen bekend van twee Rode lijstsoorten.

Het is te verwachten dat in het plangebied de soorten ree en konijn (tabel 1 soorten) voorkomen. Het damhert (tabel 2 soort en Rode lijstsoort) komt in de directe omgeving voor en zal een enkele keer in het plangebied aanwezig zijn. Verder biedt het plangebied in ieder geval een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Bart Noort heeft in mei 2008 een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Gedurende dit veldbezoek heeft hij de aanwezige gebouwen op het terrein van het voormalig pompstation onderzocht op mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen. Sporen zijn niet aangetroffen, ondanks dat de gebouwen geschikte zomer- en winterverblijfplaatsen vormen. Tevens is het mogelijk dat vleermuizen in het plangebied baltsen.

5.3.2 Vogels

Het kilometerhok 093-478 is ook onderzocht op broedvogels. Uit de geregistreerde waarnemingen blijkt dat er 32 verschillende soorten vogels in het kilometerhok broeden, waarvan er zes op de Rode lijst staan.

Het plangebied bestaat uit verschillende typen terrein. Soorten die in het plangebied kunnen broeden zijn houtduif, roodborst, merel, staartmees, pimpelmees en glanskop. Gezien de omvang en de leeftijd van de aanwezige bomen, is niet te verwachten dat er holenbroeders (uilen, spechten) aanwezig zijn.

5.3.3 Reptielen, vissen en amfibieën

Bij het Natuurloket zijn geen gegevens aanwezig van uitgevoerde amfibieën- en visseninventarisaties. Wel is een waarneming bekend van een beschermd soort reptiel (tabel 2 of 3). Aangezien alle reptielen die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten) ook op de Rode lijst staan, mag aangenomen worden dat dit één en dezelfde soort is.

Wat betreft reptielen, is bekend dat de zandhagedis (tabel 3 soort) in de directe omgeving voorkomt en dus naar alle waarschijnlijk ook een (enkele) keer in het plangebied aanwezig is. De zandhagedis is tevens een soort van de Rode lijst.

Aangezien de sloten in het plangebied in de zomer droogvallen, is niet te verwachten dat er beschermde vissoorten in de sloten aanwezig zijn. Amfibieën, zoals de gewone pad, groene kikker (beide tabel 1 soorten en rugstreeppad (tabel 3 soort) kunnen mogelijk overwinteringslocaties en voortplantingslocatie vinden.

5.3.4 Ongewervelden

Het voorkomen van ongewervelden in de kilometerhokken 093-478 is slecht tot goed onderzocht. Sprinkhanen en vlinders zijn goed onderzocht. Hieruit blijkt dat er één soort sprinkhaan en vijf soorten vlinders van de Rode lijst in het kilometerhok zijn waargenomen.

In het plangebied zijn geen bloemrijke ruigte, structuurrijke oevers, dichtbegroeid (vochtig) struikgewas of heiden aanwezig. Dit is het soort habitat dat een leefgebied kan vormen voor beschermde soorten en Rode lijstsoorten. Om deze reden worden dan ook geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten in het plangebied verwacht. Het is echter mogelijk dat een enkele keer een verdwaalde beschermde soort wordt waargenomen, zoals de aardbeivlinder (Rode lijstsoort), die in de directe omgeving voorkomt.

5.4 Conclusie

- Het plangebied is (mogelijk) geschikt voor de tabel 1 soorten: ree, konijn, gewone pad en groene kikker.
- In het plangebied komen de tabel 3 soorten zandhagedis en rugstreeppad voor. De zandhagedis is tevens een soort van de Rode lijst.
- In het plangebied komen mogelijk vleermuizen voor, die in het plangebied foerageren, baltzen en verblijven.

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor vogels, zoals de houtduif, roodborst, merel, staartmees, pimpelmees en glanskop.

6 Effectentoetsing op wetgeving

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een inschatting gemaakt van de effecten, die de aanwezige beschermde soorten en Rode lijstsoorten ondervinden, van de te treffen werkzaamheden en de nieuwe inrichting.

6.2 Zoogdieren

In het plangebied komen (mogelijk) de beschermde zoogdieren ree en konijn voor. Mogelijk zijn er in het plangebied ook vleermuizen aanwezig.

Gedurende het uitvoeren van de werkzaamheden (saneren, slopen, graven, verwijderen putten, etc.) ondervinden deze zoogdieren verstoring. Het betreffen soorten die gemakkelijk kunnen vluchten naar de directe omgeving, waar voldoende leefgebied aanwezig is.

Gedurende de werkzaamheden zal er naast verstoring ook een vernietiging van het leefgebied plaatsvinden. Voor de ree en konijn betreft dit een tijdelijke vernietiging, aangezien in de nieuwe situatie het plangebied weer beschikbaar en geschikt is voor deze diersoorten. Overigens is te verwachten dat het leefgebied in de nieuwe situatie geschikter wordt voor deze soorten. De gunstige staat van in standhouding van deze soorten zal niet in het geding zijn.

Mogelijk dat er foerageergebied en baltsgebied aanwezig is voor vleermuizen. Eventueel kan er verstoring plaatsvinden wanneer de werkzaamheden gedurende de zomermaanden in de schemering en nacht plaatsvinden. Vernietiging van foerageergebied en baltsgebied zal van tijdelijke aard zijn. In de nieuwe situatie is te verwachten dat de leefgebieden in kwaliteit verbeterd zijn. Verblijfplaatsen van vleermuizen zullen echter voorgoed verdwijnen, wanneer de aanwezige gebouwen worden gesloopt en er geen nieuwe verblijfplaatsen gerealiseerd worden.

Afhankelijk van de soort en het aantal vleermuizen dat zich in het plangebied bevindt, kan het verstoren en tijdelijk vernietigen van leefgebieden en het verwijderen van vaste verblijfplaatsen een negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding. Nader vleermuisonderzoek is echter noodzakelijk om te kunnen bepalen of dit ook daadwerkelijk aan de orde is.

Mocht uit dit onderzoek blijken dat vleermuizen overwinteren op de locatie, dan zal compensatie plaatsvinden op het voormalig pompstation.

6.3 Vogels

In het plangebied kunnen meerdere vogels broeden, zoals de houtduif, roodborst, merel, staartmees, pimpelmees en glanskop. Gedurende de werkzaamheden kunnen ook deze soorten verstoring ondervinden. Ook deze soorten kunnen gemakkelijk vluchten en uitwijken naar de directe omgeving, waar voldoende leefomgeving aanwezig is. Door het verwijderen van een aantal bomen en struiken verdwijnt er een potentieel broedlocatie. Aangezien er voldoende broedlocaties aanwezig blijven in het plangebied en de directe omgeving, kunnen de vogels gemakkelijk uitwijken en elders broeden. De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding.

6.4 Reptielen, vissen en amfibieën

In het plangebied komen (mogelijk) de gewone pad, groene kikker, rugstreeppad en zandhagedis voor. Deze soorten zullen door de werkzaamheden verstoring ondervinden. Aangezien deze soorten minder mobiel zijn, zal vluchten naar de directe omgeving minder gemakkelijk zijn.

Wanneer de werkzaamheden in de wintermaanden worden uitgevoerd, kunnen deze soorten die dan verstoord worden tijdens de winterslaap, geheel niet vluchten.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden mogelijke overwinteringslocaties en voortplantinglocaties vernietigd voor zowel de amfibieën als de zandhagedis. Voor de amfibieën betreffen dit echter geen optimale voortplantingslocaties, die zich ten noorden van het plangebied wel in grote aantallen voortplant in aanwezige poelen. Doordat de kern van de populatie zich ten noorden van het plangebied bevindt, is niet te verwachten dat de populaties een negatief effect zullen ondervinden van de uit te voeren werkzaamheden. Overigens wordt in de nieuwe situatie een poel gerealiseerd, waardoor de kwaliteit van het leefgebied voor amfibieën in de nieuwe situatie sterk zal toenemen.

Naar verwachting biedt het plangebied in de huidige situatie ook geen optimaal leefgebied voor de zandhagedis. Door het uitvoeren van de werkzaamheden zal er dus geen vernietiging plaatsvinden van een kernleefgebied. Naar verwachting zal de populatie dan ook geen negatief effect ondervinden van de werkzaamheden. Overigens zal in de nieuwe situatie de inrichting van het plangebied zodanig zijn dat het leefgebied voor de zandhagedis in kwaliteit toeneemt.

7 Ontheffing, mitigatie en compensatie

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt bepaald of het uitvoeren van de geplande werkzaamheden zal leiden tot het overtreden van de Nederlandse natuurwetgeving.

7.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt deels in het Natuurbeschermingswetgebied Kennemerland-Zuid, een Beschermd Natuurmonument dat momenteel wordt aangewezen als Habitatrichtlijngebied en Natura 2000 gebied. In het kader van de Natuurbeschermingswet is het noodzakelijk een voortoets uit te voeren. In deze voortoets moeten de werkzaamheden getoetst worden aan de instandhoudingsdoelen van het Beschermd Natuurmonument en de Habitatrichtlijngebied. Deze instandhoudingsdoelen zijn gebundeld in het concept aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000 gebied.

Als blijkt dat er zeker geen significante effecten zijn, hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden. Als er wel een mogelijk (significant) negatief effecten te verwachten zijn, dan is het noodzakelijk een vergunning aan te vragen met behulp van een verslechterings- en verstoringstoets of met behulp van een passende beoordeling.

7.3 Flora- en faunawet

Voor verstoring van mogelijk aanwezige broedende vogels in het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied, wordt in principe geen ontheffing verleend. Dit betekent dat werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden. Als de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, moet voor aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd worden op het voorkomen van broedende vogels in de directe omgeving. Het is mogelijk maatregelen te treffen om te voorkomen dat vogels op locatie of in de directe omgeving gaan broeden. Ook deze maatregelen moeten buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Zolang er geen vogels broeden, kunnen de werkzaamheden voortgezet worden. Indien bovenstaande maatregelen in acht worden genomen vinden er geen overtredingen van de verbodsbepalingen plaats.

Aangezien niet bekend is of er vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied en wat de effecten van de werkzaamheden op de vleermuizen zijn, is het noodzakelijk aanvullend veldonderzoek uit te voeren naar deze soort. Dit onderzoek moet gericht zijn op het zoeken naar foerageergebieden, migratieroutes, vaste zomer- en winterverblijfplaatsen en baltslocaties. Op basis van deze resultaten kan bepaald worden of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

De rugstreeppad en zandhagedis komen in het plangebied voor. Voor deze soorten moet een ontheffing aangevraagd worden.

Aangezien de werkzaamheden onder ruimtelijke ontwikkeling vallen, geldt voor de tabel 1 soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. De zogenaamde 'zorgplicht' is echter altijd van kracht (paragraaf 2.3). In het kader van deze zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden vanaf één zijde van het plangebied plaats te laten vinden. Op deze wijze kunnen mobiele faunasoorten gemakkelijker vluchten naar het omringende gebied. Bij voorkeur wordt gewerkt richting locaties waar het 'groen' blijft.

7.4 Provinciaal beleid

Een deel van het plangebied maakt onderdeel uit van het PEHS. In het kader van het provinciaal beleid is het noodzakelijk contact op te nemen met de provincie, die de nieuwe inrichting moet toetsen aan hun doelstellingen.

In het plangebied komt de Rode lijstsoort zandhagedis voor. Leefgebied van deze soort moet gecompenseerd worden. Mogelijk dat er ook vleermuizen gecompenseerd moeten worden. De compenserende maatregelen, beschreven in een compensatieplan, moeten ter goedkeuring voorgelegd worden aan de provincie.

7.5 Conclusie

- In het kader van de Natuurbeschermingswet is het noodzakelijk een voortoets op te stellen.
- In het kader van de Flora- en faunawet hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor de tabel 1 soorten. Deze vallen binnen de vrijstellingsprocedure.
- In het kader van de Flora- en faunawet hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor broedvogels, mits er geen broedende vogels verstoord worden. Werkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen gestart te worden of er moeten maatregelen getroffen zijn ter voorkoming van broedende vogels in de directe omgeving.
- In het kader van de Flora- en faunawet moet een ontheffing aangevraagd worden voor de rugstreeppad en de zandhagedis. Naar verwachting wordt deze ontheffing verleend, aangezien in de nieuwe inrichting een beter leefgebied voor deze soorten wordt gerealiseerd.
- In het kader van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk een vleermuisinventarisatie uit voeren. Mogelijk te treffen compenserende maatregelen voor verdwijnende verblijfplaatsen passen binnen het nieuwe inrichtingsplan, waardoor naar verwachten een eventuele ontheffing verleend zal worden.
- In het kader van de Flora- en faunawet, de zorgplicht, is het treffen van mitigerende maatregelen verplicht.
- In het kader van het provinciaal beleid is het noodzakelijk de nieuwe inrichting van de PEHS voor te leggen aan de provincie Zuid-Holland.
- In het kader van het provinciaal beleid is het noodzakelijk een compensatieplan op te stellen voor de Rode lijstsoort zandhagedis, die door de provincie goed gekeurd moet worden.

8 **Literatuur**

Broekhuizen, S., B. Hoekstra., V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.

Bureau Natuur, Provincie Zuid-Holland 2004. Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. De verspreiding van de Europese habitatrichtlijnsoorten in kaart, Rijswijk.

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse natuurhistorische vereniging, Utrecht.

Provincie Zuid-Holland, bureau Natuur en Altenburg & Wymenga, ecologisch onderzoek 1998. Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer, Streefbeeld en aanknopingspunten voor inrichting en beheer van de ecologische verbindingzones in de Provincie Zuid-Holland, Den-Haag.

Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Natura 200: over beheerplanen en vergunningen.

Geraadpleegde internetsites 2007:

www.Natuurloket.nl

www.pzh.nl

www.minlnv.nl

www.waarnemingen.nl

maps.google.nl

Geraadpleegde personen:

Jelle van Dijk – Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, Vogelwerkgroep

Bart Noort – Vleermuiswerkgroep Zuid-Holland

André de Wit – Grontmij Nederland bv

Bijlage 1

Resultaten natuurloket

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	3			19	goed	-	1975-2004
Mossen			0	11	goed	26-50%	1996-2006
Korstmossen					redelijk	51-100%	1991-2006
Paddestoelen				5	slecht	0%	1991-2006
Zoogdieren (#)	2	6	4	2	matig	51-100%	1996-2006
Broedvogels		32		6	redelijk	0%	1995-2006
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen (#)	0	1	1	1	goed	11-25%	1992-2006
Amfibieën					niet onderzocht		1992-2006
Vissen					niet onderzocht		1992-2006
Dagvlinders				5	goed	51-100%	1995-2006
Nachtvlinders					redelijk		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1992-2006
Sprinkhanen				1	goed	0%	1992-2006
Overige ongewervelden					slecht		1992-2006

FF = Flora- en faunawet
lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrichtlijn (alleen
bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
(#) = tevens meetnetgegevens
verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

☐ niet van toepassing

Bijlage 2

Resultaten veldbezoek flora

Bezoek op 16 april 2008

A. vroegere bollenland

Zandhoornbloem – Gewone hoornbloem – Akkervergeetmijnietje – Vogelmuur – Duinvogelmuur – Klein hoefblad – Pitrus – Holpijp (sloot) – Gewoon biggenkruid – Vroegeling – Kleine veldkers – Gewone berenklauw – Schapenzuring – Speerdistel – Paarse dovenetel – Grote brandnetel – Paardenbloem – Kleine ooievaarsbek – gewone reigersbek – Gewone rolklaver – Herderstasje

B. het pompstation

Speenkruid – Heermoes- Wilde peen – Grote brandnetel – Dagkoekoeksbloem – Braam – Zevenblad – Hondsdraf – Eenstijlige meidoorn – Gewone es – Gewone esdoorn – Kropaar – Duinriet – Veldzuring – Kleine veldkers – Gewoon duizendblad – Kandelaartje – Vroegeling – Jakobskruiskruid – Deens lepelblad – Klein kruiskruid – Fluitenkruid – Sterhyacint – Smalbladwikke – Klimopereprijs – Beekpunge (in de betonbak).

C. het terrein tussen het pompstation en de dienstwoningen

Speenkruid – Dagkoekoeksbloem – Zevenblad – Hondsdraf – Kleefkruid – Grote brandnetel – Zwarte eld – Grijs wilg – Riet – Klimopereprijs – Fluitenkruid – Look-zonder-look – Ridderzuring – Heermoes

Bezoek op 28 mei 2008

A. vroegere bollenland

Zompvergeetmijnietje (in sloot) – Akkervergeetmijnietje – Mannagras (in sloot) – Geknikte vossenstaart – Ruw beemdgras – Gladde witbol – Gestreepte witbol – IJle dravik – Zachte dravik – Rood zwenkgras – Reukgras – Riet – Kropaar – Duinriet – Schapengras – Zachte haver – Zilverhaver – Ruige zegge – Ridderzuring – Krulzuring – Schapenzuring – Slanke waterkers – Klein hoefblad – Koninginnekruid – Canadese fijnstraal – Akkerdistel – Gewoon biggenkruid – Lidrus – Pitrus – Zevenblad – Gewone hoornbloem – Kluwenhoornbloem – Fluitenkruid – Gewone berenklauw – Knopig helmkruid – Gewone wederik – Gewone rolklaver – Rode klaver – Witte klaver – Kleine klaver – Liggende klaver – Ringelwikke – Smalbladwikke – Hazepootje – Tuinkattenkruid – Zachte ooievaarsbek – Gewone reigersbek – Smalle weegbree – Rechte rus (vroeger Duinrus geheten) – Rode waterereprijs (in sloot) – Grote brandnetel – Kruipende boterbloem – Fijne waterranonkel – kamille spec.

B. het pompstation

Grote brandnetel – Riet – Zevenblad – Trilpopulier – Gewone ereprijs – Gewone braam – Dagkoekoeksbloem – Hondsdraf – Smalbladwikke – Smalle weegbree – Rood zwenkgras – Lidrus – Veldzuring – Gewone berenklauw – Gewone rolklaver – Wilde peen – Ridderzuring – Krulzuring – Fluitenkruid – Gewone hoornbloem – Gewone es – Kropaar – Klein hoefblad – Kleefkruid – Muurvaren – Gestreepte witbol – Jacobskruiskruid – Kruipend stalkruid – Glad walstro – Gewoon biggenkruid – Knolboterbloem – Akkerhoornbloem – toorts spec. – Veenwortel – Gewoon bitterkruid – Vijfvingerkruid – Gewone esdoron – Akkerkers – Zandzegge – Smalle weegbree – Liggende klaver – Zachte haver – Harig wilgenroosje – Akkerwinde – IJle dravik – Gewone rolklaver – Rode klaver – Paardenbloem – Reukgras – Grote klapproos

C. het terrein tussen het pompstation en de dienstwoningen

Nu nauwelijks begaanbaar vanwege de hoge brandnetels. Hier alleen genoteerd:

Grote brandnetel – Fluitenkruid – Gewone esdoorn – Dagkoekoeksbloem – Kleefkruid – Grauwe wilg – Akkerdistel – IJle dravik – Hondsdraf – Look zonder look – Zevenblad.

Bezoek 17 juni 2008

D. Kapellebos

Dit is het bosje tussen de toegangsweg naar de DZH-gebouwtjes en camping Noordwijkse Duinen (vroeger Camping Jan de Wit)

Gewone hennepnetel, Muskuskruid, Italiaanse aronskelk, Grote brandnetel, Brede stekelvaren, Gewone braam, Akkerkool, Dagkoekoeksbloem, Gewone klis, Pitrus, Kleefkruid, Zwarte els, Zomereik, Gewone esdoorn, Iep, Krulzuring, Gewoon nagelkruid, Drienerfmuur, Wilde lijsterbes, Gestreepte witbol.

E. Bosrand langs Kapelleboslaan met graslandje

Zomereik, Gewone braam, Duinriet, Grasmuur, Hondсроos, Reukgras, Vijfvingerkruid, Mannetjesvaren, Oeverzegge, Gewone rolklaver, Jacobskruiskruid.

F. Natuurontwikkelingsperceel (tegelijkertijd aangelegd met stuk van ZHL langs de Langevelderslag)

Klein vogelpootje, Grote ratelaar, Zompvergeetmijnietje, Rode waterereprijs, Riet, Zilverhaver, Reukgras, gewone rolklaver, Moerasrolklaver, Padderus, Biezeknoppen, Hazepootje, Veenwortel, Grote lisdodde, Zomprus, Kantig hertshooi, Zandblauwtje.